

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 12C/173/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1512223815
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Sandtnerová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2014:1512223815.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V v konaní pred samosudkyňou JUDr. Vierou Sandtnerovou v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, zast. advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom: Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Z. republika - O. spravodlivosti SR, L.: XX XXX XXX, so sídlom R. námestie č. XX, N., zast. povereným zamestnancom O.. D. P., o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd návrh z a m i e t a .

Odporcovi sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobami, doručenými Okresnému súdu Bratislava V dňa 27.09.2012, sa navrhovateľ domáhal voči štátu v konaniach vedených pod:

sp. zn. 12C 173/2012 náhrady škody 175,- Eur a nemajetkovej ujmy 995,76 Eur,

sp. zn. 12C 179/2012 náhrady škody 175,- Eur a nemajetkovej ujmy 885,12 Eur.

Uvedené konania boli spojené súdom na spoločné konanie vedené pod sp. zn. 12C 173 /2012.

Navrhovateľ svoje nároky na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy uplatnené samostatnými žalobami voči štátu, Slovenskej republike - Ministerstvu spravodlivosti SR odôvodnil nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu v exekučných veciach podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 tým, že v exekučných konaniach vedených podľa procesných pravidiel Exekučného poriadku je založená zákonná povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti; nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, nerozhodol o návrhoch na zmenu exekútora v zákonom stanovenom čase. Navrhovateľ tvrdí, že v predmetnom prípade neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústreďene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia došlo až po veľmi dlhej dobe. Predmetný postup namieta navrhovateľ ako nesprávny v rozpore so zákonom. Nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, súd nevykonával žiadne úkony, ktoré by smerovali k odstráneniu právnej neistoty.

Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si navrhovateľ uplatnil náhradu majetkovej škody ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Majetkovú ujmu vyčíslil ako náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávok v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom.

Navrhovateľ náklady, resp. majetkovú škodu, v každej veci, v celkovej sume 175,- € špecifikoval: 70,- € správa pohľadávky - pracovné výkony zamestnancov pomocou informačného systému, 40,- € udržanie a správa informačného systému 50,- € administrácia listín a komunikácia s pôvodným súdnym exekútorom, 15,- € administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, poštové a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním

Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch si navrhovateľ v každom jednotlivom prípade uplatňoval v sume 663,88 € za každý rok poznačený prieťahmi, ako potrebu náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá má základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov štátu. Výšku nemajetkovej ujmy ako primeranú satisfakciu vyčíslil paušálne s poukazom na v žalobných návrhoch uvedené Nálezy Ústavného súdu SR sp. zn.: L.. ÚS XXX/XX-XX, L.. ÚS XXX/XX-X, L.. ÚS XXX/XX, L.. ÚS XXX/XX-XX, L.. ÚS XXX/XX-XX, L.. ÚS XXX/XX-XX, L.. ÚS XXX/XX-XX, L.. ÚS XX/XX-XX, L.. ÚS XXX/XX-XX, III. ÚS XXX/XX-XX, v ktorých veciach bolo ústavným súdom sťažovateľovi priznané finančné zadostučinenie za zbytočné prieťahy v trvaní viac ako jeden rok v sume 15.000,- Sk až 20.000,- Sk.

Súčasne navrhovateľ žiadal v každom žalobnom návrhu vydať medzitýmný rozsudok v zmysle § 152 ods. 2 veta druhá zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (OSP) tak, že odporca je zodpovedný za škodu, ktorá navrhovateľovi vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava V, pretože tento nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom proti povinnému.

Odporca vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 27.12.2013 žiadal návrhy navrhovateľa z dôvodu nepreukázania splnenia zákonných podmienok vzniku zodpovednosti za škodu a ako právne neopodstatnenú v celom rozsahu zamietnuť a priznať odporcovi náhradu trov konania. Odporca návrhy považoval za zmätočné podanie, v ktorom nie sú splnené procesné podmienky. V podaní navrhovateľa absentuje údaj o spisovej značke príslušného exekučného konania, chýbajú relevantné údaje ako dátum doručenia podania súdu, ktorý má význam pre posúdenie celej veci a dátum, kedy sa navrhovateľ dozvedel o vzniku škody v prejednávaných prípadoch. Navrhovateľ nepredložil jediný relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval vôbec existenciu predmetného exekučného konania, vznik skutočnej škody, nemajetkovej ujmy, atď. Navrhovateľ odkazuje na exekučný spis a uviedol časť dôkazov, ale v skutočnosti prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša navrhovateľ sám. Neoznačenie spisovej značky exekučného konania, v ktorom malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu (teda nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí), bolo jedným z dôvodov, pre ktoré Ústavný súd Slovenskej republiky odmietol sťažnosti navrhovateľa na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu (napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 211/2012, IV. ÚS 366/2012, IV. ÚS 374/2012). Odporca v tejto súvislosti navrhol aplikáciu ustanovenia § 43 ods. 1 OSP a to vzhľadom na skutočnosť, že v konaní so žaloby nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody keď navrhovateľ namieta „nezákonné konanie“ v podobe nerozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom ustanovenej dobe a zároveň namieta nesprávny úradný postup v podobe prieťahov. Čo sa týka prieťahov v konaní, navrhovateľ neuviedol kroky, ktoré podnikol na ich odstránenie ani po vyžiadanej súčinnosti v rámci predbežného prerokovania zo strany odporcu. Judikatúra Ústavného súdu SR konkrétne v náleze z 03.05.2011, č. k. III. ÚS 69/2011-25, poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ má predovšetkým postupovať v zmysle zásady vigilanti bus iura (každý nech si stráži svoje právo). Odporca má za to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní súdu, túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Odporca eviduje žiadosti o predbežné prerokovanie nároku. Súčasne poukazuje na skutočnosť, že dňa 23.04.2012 mu boli doručené prvé žiadosti a dňa 27.09.2012 boli okresnému súdu doručené žalobné návrhy, ktoré boli podané pred uplynutím 6-mesačnej lehoty. Napriek opakovaným výzvam na doplnenie žiadostí, adresovaných navrhovateľovi, bola odporcovi doručená všeobecná odpoveď, kde navrhovateľ nepreukázal požadované skutočnosti, nedoplnil žiadané informácie a nebol ochotný priložiť ani príslušné návrhy na zmenu exekútora s dátumom doručenia súdu, uznesenia o zmene súdneho exekútora, dátumy, kedy sa navrhovateľ dozvedel o škode, doklady preukazujúce vyčíslenú majetkovú škodu, uviesť skutočnosti, či boli podávané sťažnosti

predsedovi súdu na prietahy/ústavné sťažnosti, ani doklady preukazujúce „ohrozenie“ práv zánikom povinného, resp. jeho insolvenčiou, stratou kontaktu s povinným, ktorými odôvodňuje vznik nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí, a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o ktorého prerokovanie sám požiadal. Ministerstvo spravodlivosti SR ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. preto nárok navrhovateľa nepovažuje za predbežne prerokovaný. Odporca má za to, že ide o predčasne uplatnený nárok na súde. K splneniu podmienok úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody odporca poukázal na ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. a konkrétne, vzhľadom na povahu úkonu - rozhodnutie o zmene exekútora, zákonom ustanovenú lehotu, a ustanovenie § 44 ods. 8 a 9 Exekučného poriadku, z ktorého je zrejmé, že pôvodný súdny exekútor vykonáva úkony exekučného konania až do času rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora, resp. do doručenia uznesenia o zmene súdneho exekútora pôvodnému exekútorovi, čo znamená, že v súvislosti s nerozhodnutím v lehote nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody, pôvodný súdny exekútor mal a mohol pokračovať vo vymáhaní pohľadávky, na ktorú mal poverenie, s ohľadom na zachovanie kontinuity konania. V súvislosti s uplatňovanou nemajetkovou ujmom, odporca poukázal na skutočnosť, že otázku či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd. Podľa názoru odporcu, ako aj s poukazom na ust. § 53 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov - neprípustnosť sťažnosti; efektívnosť a rýchlosť súdneho konania nie je oprávnený preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda príslušného súdu na podklade sťažnosti na prietahy v konaní (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co 285/2011). Konajúci súd o náhrade škody by mohol pri posudzovaní nároku na náhradu škody vychádzať z existencie prietahov v súdnom konaní v prípade, ak by tieto boli konštatované predsedom súdu alebo Ústavným súdom SR. Navrhovateľom vyčíslená škoda ako paušálna suma za všeobecne uvedené činnosti je nesprávna a účelová. Pre úspešné uplatnenie nároku je nevyhnutné preukázať existenciu škody. Odporca poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ nepreukázal jednak vznik a ani výšku škody a tým neuniesol dôkazné bremeno. Akákoľvek výška nákladov prevádzkovania na správu informačného systému vznikla navrhovateľovi bez ohľadu na tvrdené prietahy v konaní. V súvislosti s uplatňovanou nemajetkovou ujmom odporca tvrdí, že navrhovateľ nepreukázal, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadostučinením a nepreukázal ani vznik nemajetkovej ujmy, ktorej náhrada by sa mala poskytnúť v peniazoch. Rovnako navrhovateľ nepreukázal príčinnú súvislosť nesprávneho úradného postupu a vzniku škody či nemajetkovej ujmy.

Napokon vzniesol odporca vo veci aj námietku premlčania práva navrhovateľa.

Okresný súd Bratislava V, vzhľadom na námietky odporcu ohľadom nedostatkov procesných podmienok v konaní, ktoré videl v zmätočnom žalobnom návrhu, ako aj v predčasnom podaní žaloby súdu a nedostatku právomoci všeobecného súdu rozhodovať vo veci prietahov súdu v exekučných konaniach uvádza nasledovné:

Podľa § 103 OSP - Kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 42 ods. 3 OSP - Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh ta, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 79 ods. 1, 2 OSP - (1) Konanie sa začína na návrh. Návrh má okrem všeobecných náležitostí (§ 42 ods. 3) obsahovať pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov, ktorých sa navrhovateľ dovoľáva, a musí byť z neho zrejmé, čoho sa navrhovateľ domáha. Ak je účastníkom štát, návrh musí obsahovať označenie štátu a označenie príslušného štátneho orgánu, ktorý bude za štát konať. ... (2) Navrhovateľ je povinný k návrhu pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, okrem tých, ktoré nemôže pripojiť bez svojej viny.

Náležitosti návrhu na začatie konania, vzhľadom na skutočnosť, že právna úprava platná do 31.12.2012 nevyžadovala osobitné náležitosti, upravuje Občiansky súdny poriadok tak, že trvá len na tých, ktoré sú celkom nevyhnutné na to, aby bolo jasné, o čom a na akom podklade má súd rozhodovať. Opisom rozhodujúcich skutočností navrhovateľ prezentuje skutkové okolnosti, od ktorých odvodzuje opodstatnenosť svojho návrhu. Povinnosť navrhovateľa uviesť rozhodujúce skutočnosti vyplýva aj z ustanovenia § 120 OSP, z ktorého je zrejma povinnosť preukázať tvrdenia účastníkov konania. Vymedzenie rozhodujúcich skutkových okolností priamo závisí od obsahu právnej úpravy obsiahnutej v hmotnoprávných predpisoch, ktoré sú predmetom konania. Rozhodujúce skutočnosti musia byť opísané aspoň takým spôsobom, aby umožňovali posúdenie totožnosti veci. So zreteľom na ustanovenie § 101 OSP, splnenie povinnosti opísať rozhodujúce skutočnosti pravdivo nie je procesnými prostriedkami vynutiteľné a môže nájsť svoj odraz iba v rozhodnutí vo veci samej. Posudzovať súlad žaloby s hmotným právom, ešte pred tým, ako bude požadovaný nárok vecne prejednaný, súdu neprislúcha. Riziko, že takto formulovanej žalobe nebude vyhovené, nesie v plnom rozsahu navrhovateľ, navyše ak je zastúpený právnym zástupcom - advokátom.

Podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení platnom do 31.12.2012 - (1) Štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. (2) Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 9 ods. 1, 2, 4 zák. č. 514/2003 Z.z. v znení platnom od 01.01.2013

(1) Štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&zssrlnkid=14351044&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=504361&FragmentId2=504361>> a d) Ústavy Slovenskej republiky <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&zssrlnkid=14351044&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=504369&FragmentId2=504369>> a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&zssrlnkid=14351044&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=504545&FragmentId2=504545>>.

(2) Pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.... (4) Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Zákonom č. 412/2012 Z. z. <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=3204308>> účinným od 01.01.2013 došlo k doplneniu § 9 <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=4425063&FragmentId2=4425066>> zákona č. 514/2003 Z.z. o nové odseky 3 <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=5783620&FragmentId2=5783620>> a <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=5783620&FragmentId2=5783620>>

www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=4425066&FragmentId2=4425066> v nadväznosti na možnosť dotknutých osôb domáhať sa ochrany svojich práv v prípade prieťahov v konaní pred súdom alebo iným orgánom, a to s využitím inštitútu ústavnej sťažnosti podľa ustanovenia § 127 ods. 1 Ústavy SR <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=504598&FragmentId2=504598>>. Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=504228&FragmentId2=504228>>, je kompetentný preskúmať Ústavný súd SR, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 41/02). Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=28762>>, ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti (resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy). Toto hmotnoprávne ustanovenie však bolo vnesené do právnej úpravy až novelou účinnou od 01.01.2013 a keďže k nemu nie je dané prechodné ustanovenie musí sa v súlade s právnou teóriou aplikovať hmotnoprávne ustanovenie platné v čase vzniku škody, nároku, resp. v čase uplatnenia nároku na predbežné prerokovanie nároku príslušným orgánom a na súde (27.09.2012), t. j. znenie ustanovenia § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení platnom v čase uplatnenia nároku, t. j. do 31.12.2012. Navrhovateľ si uplatnil touto žalobou nárok na súde pred účinnosťou novelizovaného znenia zákona. Na toto konanie je nutné aplikovať právny stav v čase vzniku škody, resp. uplatnenia náhrady škody, t. j. do 31.12.2012. Vzhľadom na uvedené tunajší súd ako všeobecný súd je oprávnený rozhodovať o nároku navrhovateľa v prípade prieťahov konania, resp. nesprávneho úradného postupu, uplatneného touto žalobou podľa hmotnoprávných ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. v znení platnom do 31.12.2012.

Nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím ako aj spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s orgánom príslušným podľa ustanovenia § 4 a § 11 zákona č. 514/2003 Z. z.. Právna úprava umožňuje poškodenému domáhať sa svojho nároku na náhradu škody, resp. neuspokojenej časti na súde, avšak iba v prípade ak príslušný orgán neuspokojí nárok poškodeného do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti. Ak poškodený uplatnil nárok na náhradu škody bez predchádzajúceho predbežného prerokovania, nemôže súd ani zamietnuť návrh, ani konanie zastaviť, ale má poškodeného vyzvať na odstránenie nedostatku tejto podmienky so stanovením primeranej lehoty podľa § 43 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. V prípade podania návrhu na predbežné prerokovanie mal by súd počkať až do skončenia prerokovania pred príslušným ústredným orgánom bez toho, aby konanie prerušil (R 20/1981).

Navrhovateľ podľa Sprievodného listu k žiadostiam o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody (podľa zoznam uloženom na Okresnom súde Bratislava V v Spr. 3482/2012), žiadosť o predbežné prerokovanie nárokov v tomto konaní prejednávanej podal dňa 25.5.2012, svoj nárok uplatnil spôsobom podľa § 15 zákona č. 514/2003 Z. z. a tým splnil podmienku predbežného prerokovania nároku hromadným podaním žiadostí zo dňa 25.05.2012 na Ministerstve spravodlivosti SR ako orgáne príslušnom podľa § 4 zákona č. 514/2003 Z. z.. Odporca v šesťmesačnej lehote, t. j. do 25.11.2012 nárokom navrhovateľa nevyhovel, navyše vo vyjadrení doručenom tunajšiemu súdu dňa 27.12.2013 uviedol, že nárokom navrhovateľa nemieni vyhovieť, nakoľko považuje nároky za nedôvodné a tým ma súd preukázané splnenie procesných podmienok na konanie v zmysle § 16 zákona č. 514/2003 Z. z. o nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatnenej podľa cit. zákona v znení do 31.12.2012. Skutočnosti uvádzané odporcom vo vyjadrení, týkajúce sa nečinnosti navrhovateľa pri predbežnom prerokovaní jeho nárokov (vzhľadom na právnu úpravu účinnú do 31.12.2012) nemá za následok, že k predbežnému prerokovaniu nedošlo a žaloby sú podávané predčasne. Posudzovanie konania navrhovateľa, resp. že na výzvy odporcu na doplnenie podaní nereagoval, by mohlo mať význam len v prípade úspechu navrhovateľa v súdnom konaní pri rozhodovaní o náhrade trov konania.

Okresný súd Bratislava V v súlade s ustanovením § 35 ods. 4 OSP oznámil listom zo dňa 22.02.2013 č. k. Spr. 3097/2013 Okresnej prokuratúre Bratislava V, že na tunajšom súde začalo súdne konanie vo

veci zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom na základe hromadne podaných žalobných návrhov navrhovateľom dňa 27.09.2012.

Navrhovateľ žiadal o veci rozhodnúť medzitýmnym rozsudkom podľa § 152 ods. 2 OSP. Súd v prejednávanej veci nevyhovел tomuto procesnému návrhu navrhovateľa ako nedôvodnému, pre ktorý postup súdu nie je potrebné vydanie zvláštneho rozhodnutia.

Navrhovateľ ďalej namietol príslušnosť Okresného súdu Bratislava V, ako súdu, ktorý by mal byť vylúčený z konania a rozhodovania vo veci z dôvodu, že tunajší súd svojím nesprávnym úradným postupom/nezákonným rozhodnutím v exekučných konaniach spôsobil navrhovateľovi škodu, ktorú svojím žalobným návrhom navrhovateľ uplatňuje voči štátu.

Krajský súd v Bratislave svojimi rozhodnutiami 14NcC/90/2012 - 21 zo dňa 19.10.2012 a 5NcN88/2012 - 16 zo dňa 19.10.2012 nevylúčil zákonnú sudkyňu Okresného súdu Bratislava V z konania a rozhodovania vecí podaných navrhovateľom na tunajší súd nakoľko nezistil dôvody na jej vylúčenie.

Vzhľadom na uvedené je Okresný súd Bratislava V príslušným všeobecným súdom na prejednanie a rozhodnutie vecí vedených pod spisovými značkami: 12C/173/2012 a 12C/179/2012.

Okresný súd Bratislava V na návrh odporcu a z dôvodu hospodárnosti konania uznesením č. k. 12C/173/2012 zo dňa 29.11.2013 spojil na spoločné konanie veci, ktoré skutkovo spolu súvisia a týkajú sa tých istých účastníkov v súlade s ustanovením § 112 OSP a to konkrétne veci vedené pod sp. zn. 12C/173/2012 a 12C/179/2012.

Navrhovateľ v žalobnom návrhu k dôkaznému bremenu, ktoré ho ako účastníka konania v zmysle § 120 OSP zaťažuje, uviedol, že objektívne nedisponuje listinnými dôkazmi ako: ovno opisom príslušného exekučného titulu, ani návrhom na vykonanie exekúcie s dátumom doručenia súdu, ktorý odovzdal v zmysle ust. § 39 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch ako nutnú prílohu k návrhu na vykonanie exekúcie zvolenému súdному exekútorovi, zápisnicou spísanou exekútorom ako návrh na vykonanie exekúcie, ktoré listiny sú v dispozícii zvoleného súdneho exekútora. Prekážky vyplývajúce z uvedených skutočností sa navrhovateľ snažil odstrániť tým, že ako dôkaz označil príslušný spis exekučného súdu, ktorý podstatné listiny obsahuje s označením spisovej značky pridelenej súdному exekútorom, nakoľko exekučný súd neoznámil navrhovateľovi spisovú značku, pod ktorou došlo k registrácii exekučného konania na všeobecnom súde. Navrhovateľ žiadne ďalšie dôkazy neoznačil.

Súd vykonal dokazovanie na pojednávaní v súlade s § 101 ods. 2 OSP, v neprítomnosti účastníkov konania, ktorým bolo predvolanie na pojednávanie riadne doručené a to výpisom z obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, odd. Sro, vl. č. 23636/B spoločnosti navrhovateľa; originálmi exekučných spisov tunajšieho súdu v ktorých navrhovateľ namietal nesprávny úradný postup, sprievodným listom k žiadostiam o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, doručeným odporcovi podľa podacej pečiatky dňa 25.05.2012 založené do registra Okresného súdu Bratislava V Spr. 3482/2012, samotnú žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v prejednávanej veci navrhovateľ do spisu nedoložil, ako aj všetkými listinami vzťahujúcimi sa na prejednávanú vec, ktoré tvoria obsah súdneho spisu a z nich zistil tento stav veci:

Navrhovateľ je podľa výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I odd. Sro vl. č. 23636/B slovenskou právnickou osobou, obchodnou spoločnosťou, ktorej jedným z predmetom podnikania je aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov.

Sp. zn. 12C 173/2012 (zn. N: ZE-1836-7803, zn. O: 10533/2013/34), sp. zn. súdneho exekútora Mgr. S. Y.: EX XXX/XXXX, exekučné konanie vedené na Okresnom súde Bratislava V sp. zn. 37Er 549/2005:

Z pripojeného exekučného spisu sp. zn. 37Er 549/2005 (týka sp. zn. 12C 173/2012), povinný G. S., nar. XX.XX.XXXX vyplýva, že dňa XX.XX.XXXX bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť súdneho exekútora O. S. Y., sp. zn. EX XXX/XXXX o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a to na základe exekučného titulu - Notárskej zápisnice č. N XXX/XX, NZ XXXX/XX napísanej na notárskom úrade notára M. P. O. so sídlom v A. dňa XX.XX.XXXX, ktorým bolo vydané osvedčenie o vyhlásení účastníka o uznaní

právneho záväzku a súhlase s vykonateľnosťou podľa § 247 písm. e) O.s.p. a súhlase s exekúciou podľa § 41 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z., a na základe ktorého povinný G. S., bytom C. XX, N., r. č. XXXXXX/, zast. O.. H. G. uznal dlh voči oprávnenej osobe: POHOTOVOSTĚ, s. r. o. v celkovej výške 22.363,- Sk a zároveň v prípade neuhradenia dlhu spôsobom uvedeným v notárskej zápisnici súhlasil s exekúciou. Súdnemu exekútorovi bolo dňa 09.05.2005 vydané poverenie na vykonanie exekúcie pod č. 5105 005088. Dňa 06.10.2010 bol na Okresný súd Bratislava V prostredníctvom elektronických prostriedkov doručený návrh na zmenu súdneho exekútora so žiadosťou, aby vykonaním exekúcie bol poverený Exekútorový úrad M.. F. Krutého. Uznesením Okresného súdu Bratislava V zo dňa 29.03.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 10.05.2012 bolo návrhu oprávneného vyhovelé.

Navrhovateľ si v tejto prejednávanej veci uplatnil náhradu škody - 175,- Eur náhradu majetkovej ujmy - nákladov na správu pohľadávky a nemajetkovú ujmu vypočítanú z paušálne stanovenej sumy 55,12 Eur za mesiac t. j. 995,76 za navrhovateľom tvrdenú nečinnosť súdu 541 dní z dôvodu, že dňa 06.10.2010 podal prostredníctvom elektronických prostriedkov, postupom podľa § 44 ods. 8 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok - EP) exekučnému súdu (Okresnému súdu Bratislava V) návrh na zmenu exekútora O. S. Y.. Súd vyhovel návrhu oprávneného na zmenu exekútora a vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora M.. F. G. so sídlom v Bratislave. Okresný súd Bratislava V o návrhu rozhodol Uznesením č. k. 37Er 549/2005 - 14 zo dňa 29.03.2012, právoplatným dňa 10.05.2012.

V zmysle § 44 ods. 8 Exekučného poriadku (EP) oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Návrh na zmenu bol na súd podaný dňa 06.10.2010 zákonná lehota uplynula 05.11.2010, rozhodnutie bolo vydané po uplynutí zákonom stanovenej doby dňa 29.03.2012.

Sp. zn. 12C 179/2012 (zn. N: ZE -1753-5768, zn. O: 10533//2014334), sp. zn. súdneho exekútora Mgr. L. U.: EX XXX/XXXX, exekučné konanie vedené na Okresnom súde Bratislava V sp. zn. 36Er 9496/2006:

Z pripojeného exekučného spisu sp. zn. 36Er 9496/2006 vyplýva, že dňa 29.12.2006 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť súdneho exekútora O.. L. U., sp. zn. EX XXX/XXXX o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a to na základe exekučného titulu - rozsudku č. SR 4293/06 zo dňa 08.09.2006 vydaného Stálym rozhodcovským súdom N. na návrh oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s. r. o. na vykonanie exekúcie zo dňa 16.03.2007 proti povinnému: T. N., bytom T. 18, Bratislava, r. č. XXXXXX/ pre vymoženie 29.120,- Sk istiny s prísl. a trovami exekúcie. Súdnemu exekútorovi bolo dňa 05.01.2007 vydané tunajším súdom pod č. 5105 029099 poverenie na vykonanie exekúcie. Toto poverenie súdny exekútor prevzal 15.01.2007.

Navrhovateľ si v tejto prejednávanej veci uplatnil náhradu škody 175,- Eur náklady na správu pohľadávky a nemajetkovú ujmu vypočítanú z paušálne stanovenej sumy 663,88 Eur ročne t. j. za navrhovateľom tvrdenú nečinnosť súdu 481 dní = 885,12 Eur z dôvodu, že dňa 21.1.2010 požiadal o zmenu súdneho exekútora a zároveň navrhol, aby postupom podľa § 44 ods. 8 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok - EP) exekučnému súdu (Okresnému súdu Bratislava V) aby vykonaním exekúcie poveril JUDr. F. G.. Súd vyhovel návrhu oprávneného na zmenu exekútora a vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora JUDr. F. G. so sídlom v Bratislave. Okresný súd Bratislava V o návrhu rozhodol uznesením č. k. 36Er 9496/2006 - 16 zo dňa 17.05.2011.

Podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie a § 44 ods. 9 Exekučného poriadku.

Návrh na zmenu bol na súd podaný dňa 21.01.2010, zákonná lehota uplynula 20.02.2010, rozhodnutie bolo vydané po uplynutí zákonom stanovenej doby dňa 17.05.2011.

Navrhovateľ si v prejednávanych veciach uplatňoval voči štátu, podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012, náhradu škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava V v exekučnom konaní z dôvodu, že súd o návrhoch navrhovateľa na zmenu súdneho exekútora nerozhodol v zákonom stanovenej 30 dňovej lehote od doručenia návrhu súdu (§ 44 ods. 8 Exekučného poriadku - pred tým ods. 6, resp. 7), čím mu bola spôsobená v období od podania návrhu do vydania rozhodnutia materiálna škoda, v návrhu špecifikovaná ako účelne vynaložené náklady spojené s činnosťou navrhovateľa, uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky vo výške 175,- Eur a nemajetkovej ujmy ako primeranej náhrady za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie práv navrhovateľa a stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky. Keďže exekučný súd ostal aj po podaní návrhu na zmenu súdneho exekútora (zmena z dôvodu straty dôvery) nečinný, musel navrhovateľ obdobie nečinnosti prekryvať svojou aktivitou cielenou na udržanie bonity pohľadávky a jej zabezpečenia usmerňovaním exekútora a ďalších orgánov, čo predpokladalo aktívnu systémovú správu pohľadávky navrhovateľom.

Ako bolo už v úvode uvedené, na konanie o náhradu škody a nemajetkovej ujmy iniciované navrhovateľom sa použijú hmotnoprávne ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. v znení v čase namietaného nesprávneho úradného postupu, v dôsledku ktorého navrhovateľovi podľa jeho tvrdenia vznikla škoda, t. j. znenie platné do 31.12.2012. Podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012, zodpovednosť podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa účinnosti zákona, a na škodu spôsobenú odo dňa účinnosti zákona nesprávnym úradným postupom; zákon nadobudol účinnosť dňom 01.07.2004.

Podľa § 9 „Nesprávny úradný postup“ ods. 1) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 - (1) Štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že v označených exekučných konaniach nebol úradný postup Okresného súdu Bratislava V, ako orgánu verejnej moci, správny a konania vykazovali prietahy. Súčasne s týmto konštatovaním nemožno ale opomenúť skutočnosť, že navrhovateľ podal návrhy na zmenu exekútora hromadne, vo veľkom počte vecí a pokiaľ takto postupoval musel si byť vedomý, že súd objektívne nebude môcť o jeho návrhoch rozhodnúť v primeranej dobe.

Podľa § 19 odseky 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z., sa právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia), rozhodnutia. (3) Lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Rozhodnutie o zmene súdneho exekútora - uznesenie tunajšieho súdu č. k. 37Er 549/2005 - 14, bolo navrhovateľovi (oprávnenému) doručené 23.04.2012, pôvodnému exekútorovi dňa 23.04.2012 a novému exekútorovi dňa 23.04.2012, teda navrhovateľ sa mohol o škode a jej výške dozvedieť najskôr 23.04.2012 a pokiaľ si návrh na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. podal na súd 27.09.2012, nie je možné konštatovať, premlčanie jeho práva (§ 19 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z.).

Rozhodnutie o zmene súdneho exekútora - uznesenie tunajšieho súdu č. k. 36Er 9496/2006 - 16, bolo navrhovateľovi (oprávnenému) doručené 02.06.2011, pôvodnému exekútorovi dňa 02.06.2011 a novému exekútorovi dňa 23.04.2012, teda navrhovateľ sa mohol o škode a jej výške dozvedieť najskôr

23.04.2012 a pokiaľ si návrh na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. podal na súd 27.09.2012, nie je možné konštatovať, premlčanie jeho práva (§ 19 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z.).

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. - (2) Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Ustanovenie § 9 zákona zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemožno zbaviť a ktorá predpokladá súčasné splnenie troch podmienok: 1) nesprávny úradný postup, 2) vznik škody - poškodenému vznikla škoda (majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch) a 3) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Ich existencia musí byť v súdnom konaní bezpečne preukázaná a nepostačuje len záver o pravdepodobnosti splnenia niektorej z nich. Navrhovateľ v návrhu žiadal o základe veci rozhodnúť medzitimným rozsudkom (§ 152 ods. 2 OSP) tak, že Slovenská republika je zodpovedná za škodu, ktorá navrhovateľovi vznikla v exekučnom konaní nesprávnym úradným postupom súdu. Návrhu nebolo možné vyhovieť z dôvodu, že tzv. medzitimným rozsudkom súd rozhoduje o základe veci, čím sa rozumie posúdenie všetkých otázok, ktoré vyplývajú z uplatneného nároku, s výnimkou okolností, ktoré sa týkajú len výšky nároku. V konaní o nároku na náhradu škody základ veci zahŕňa posúdenie všetkých podmienok zodpovednosti uvedených v cit. ustanovení § 9 z. č. 514/2003 Z. z., okrem výšky škody. Medzitimný rozsudok možno vydať len vtedy, ak sú vyriešené otázky, či vznikla škoda (majetková ujma), či došlo k nesprávnemu úradnému postupu a či medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody je vzťah príčiny a následku (príčinná súvislosť).

V predmetných exekučných konaniach bolo exekučnými spismi preukázané porušenie zásady rýchlosti konania. Navrhovateľ však ničím nepreukázal (ani nepreukazoval) v konkrétne zažalovanej veci vznik škody. Navrhovateľ sa obmedzil len na všeobecné tvrdenie a náhradu škody uplatňoval ako administratívne náklady, ktorých vyčíslenie vychádza z účtovnej agendy, pričom z dôvodu ochrany osobných údajov, obchodného tajomstva a dôverných informácií nie je možné korešpondenčne predložiť účtovné doklady, resp. pracovné a obchodné zmluvy, pričom sa jednalo o vec, v ktorej bolo vydané účinné poverenie súdnemu exekútorovi na vymoženie pohľadávky, exekúcia prebiehala u povereného exekútora niekoľko rokov. Samotný nesprávny úradný postup, dĺžka konania posudzovaná izolovane, bez spomenutých súvislostí, neoprávňuje k záveru, resp. vydaniu medzitimného rozsudku o splnení len jednej z podmienok zodpovednosti štátu podľa § 9 zákona. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ nepreukázal vznik škody pri podaní návrhu, ani v priebehu konania a ani na nariadenom pojednávaní, ako aj na skutočnosť, že nepreukázal príčinnú súvislosť s údajným vznikom škody; teda neboli splnené podmienky pre vydanie medzitimného rozsudku.

Zákon č. 514/2003 Z. z. obsahujúci špeciálnu právnu úpravu zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánom štátu definuje pojem škody v ust. § 17 a upravuje rozsah jej náhrady v ust. § 18. V zmysle § 25 ods. 1 zákona, ak osobitný zákon neustanovuje inak, právne vzťahy vrátane predbežného prerokovania nároku podľa tohto zákona sa spravujú zákonom č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník. Spôsob a rozsah náhrady škody v rovnakom znení ako § 17 ods. 1) zákona č. 514/2003 Z. z. upravuje § 442 ods. 1) Občianskeho zákonníka.

Nesprávnym úradným postupom je také porušenie povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote (Rozsudok NS ČR č. 28Cdo 4512/2011 z 25. 4. 2012). Nesprávny úradný postup v zmysle ust. § 9 zákona možno vykladať ako porušenie pravidiel stanovených právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti, a to i pri takých úkonoch, ktoré sú vykonávané v rámci činnosti rozhodovacej, avšak neodrážajú sa bezprostredne v obsahu vydaného rozhodnutia. Z tohto hľadiska za nesprávny úradný postup, vedúci k zodpovednosti štátu, je nutné považovať aj nevydanie, resp. oneskorené vydanie rozhodnutia, ak malo byť v súlade s uvedenými pravidlami správne vydané v stanovenej lehote (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), prípadne iná nečinnosť štátneho orgánu, či iné vady v spôsobe vedenia konania, to všetko za predpokladu, že poškodenému vznikla škoda, ktorá je v príčinnej súvislosti s uvedeným postupom, teda ak je nesprávny postup orgánu štátu so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku (Rozsudok NS ČR 28Cdo 5171/2008 z 13. 11. 2012).

Tunajšiemu súdu je z jeho rozhodovacej praxe známe, že navrhovateľ podával žiadosti do exekučných konaní hromadne, teda v rovnakom čase zaťažil všeobecný súd väčším počtom podaní, vzhľadom k čomu musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane všeobecného súdu,

ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s časovým odstupom. Preto tunajší súd poukazuje na stanovisko Ústavného súdu SR, ktorý odvolávajúc sa na jeho doterajšiu judikatúru, tvrdí, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, II. ÚS 57/01). Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01).

Škodou zákon rozumie ujmu, ktorá nastala (prejavuje sa) v majetkovej sfére poškodeného (spočíva v zmenšení jeho majetkového stavu) a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t.j. peniazmi, a je teda napravitelná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peniazmi. Za skutočnú škodu je treba považovať takú ujmu, ktorá znamená zmenšenie majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou a ktorá predstavuje majetkové hodnoty, ktoré je treba vynaložiť na uvedenie do predošlého stavu. Majetkový stav, ktorý je pritom východiskom na zistenie existencie škody a na vyčíslenie jej výšky, je tvorený predovšetkým súhrnom hmotných predmetov (vecí) v určitej hodnote vyjadrenej v peniazoch a iných hodnôt či práv, ak sú oceníteľné peniazmi; oproti tomu pasíva sa do hodnoty majetkového stavu premietajú negatívne. K zmenšeniu majetkového stavu dochádza tým, že sa zmenší hodnota aktív (príp. sa zväčší hodnota pasív) takým spôsobom, že jeho celkové vyjadrenie v peniazoch sa oproti predchádzajúcemu stavu zníži. Z toho je zrejmé, že porovnávanie hodnôt majetkového stavu pre účely náhrady škody je možné len prevodom na peniaze, ktoré, ako už bolo povedané, plnia úlohu všeobecného ekvivalentu.

Podľa § 17 ods. 1, 2, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení platnom do 31.12.2012 - (1) Uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. (2) V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. (3) Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.....

Okrem náhrady škody, tak ako ju upravuje Občiansky zákonník, neobsahuje zákon č. 514/2003 Z. z. v znení do 31.12.2012, ani žiadny iný právny predpis Slovenskej republiky, žiadny zvláštny spôsob odškodnenia za prípadný nesprávny úradný postup spočívajúci v neodôvodnených prieťahoch konania a ani iný platný predpis právneho poriadku SR nezakladá možnosť odškodnenia, ktoré by nezávisle na majetkovom stave poškodeného a bez ohľadu na majetkovú ujmu stanovil určitú satisfakciu, ak bolo preukázané porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu v peniazoch, nárok navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy nemôže byť nárokom v zmysle § 17 ods. 2, 3 zák. č. 514/2003 Z. z., pretože takýto nárok môže vzniknúť iba fyzickej osobe. Tento záver možno vyvodiť z ust. § 17 ods. 3 písm. a/ až d/ zák. č. 514/2003 Z. z. V prípade právnickej osoby totiž nemožno hodnotiť jej doterajší život a prostredie v ktorom žije, resp. jej súkromný život a spoločenské uplatnenie. V tejto časti preto zrejme ide o nárok na ochranu pred neoprávneným zásahom do dobrej povesti právnickej osoby v zmysle § 19b ods. 3 Obč. zák.. Súd je toho názoru, že v konaní nebolo preukázané, že by nesprávnym úradným postupom odporcu došlo k neoprávnenému zásahu do dobrej povesti navrhovateľa. Treba uviesť, že navrhovateľ v konaní ani netvrdil, že by v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu došlo k neoprávnenému zásahu do jeho dobrej povesti. Naviac, takýto zásah je už pojmovo vylúčený, keďže vyššie popísaná nečinnosť exekučného súdu nemôže mať vplyv na povesť navrhovateľa.

Každý z účastníkov konania nesie dôkazné bremeno o svojich tvrdeniach. Navrhovateľ musí hodnoverne preukázať tvrdenia uvedené v žalobe, inak mu nie je možné uplatnený nárok priznať (aj keď je druhý účastník v konaní nečinný). Taktiež odporca nesie dôkazné bremeno o svojich tvrdeniach uvedených v rámci obrany proti žalobe. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonávajú všetky navrhnuté dôkazy, prípadne výnimočne aj iné než navrhnuté dôkazy, a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takomto prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad (neúspech v konaní) pričíta tomu účastníkovi, na ktorom predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočností významných z hľadiska hmotného práva.

Navrhovateľ v prejednávanej veci, tak ako je podrobne vyššie uvedené, nepreukázal existenciu podmienok pre úspešné uplatnenie svojich nárokov na náhradu škody, ktorá mu podľa tvrdenia v žalobe vznikla nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup bol síce v predmetnej veci preukázaný avšak preukázaný nebol vznik škody a príčinná súvislosť vzniku škody s nesprávnym úradným postupom, t.j. neunesol dôkazné bremeno.

Z obsahu žaloby síce vyplýva tvrdenie navrhovateľa, že mu vznikla škoda v príčinnej súvislosti s tým, že súd nerozhodol o zmene súdneho exekútora v primeranej lehote, ale žiadnym spôsobom nepreukázal skutočnosť, že by pôvodný exekútor (aj napriek navrhovateľom tvrdenej strate dôvery k súdnemu exekútorovi a nutnosti aktívneho usmerňovania súdneho exekútora navrhovateľom) objektívne nemohol, do rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora na návrh oprávneného/navrhovateľa, pokračovať vo vymáhaní pohľadávky (napr. rozhodnutie o pozastavení výkonu činnosti exekútora) .

Nároky na náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňované navrhovateľom z dôvodu nesprávneho úradného postupu súdu, nedodržania primeranej lehoty na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora, sa týkali exekučných konaní vykonávaných pôvodným súdnym exekútorom na základe vydaného poverenia, ktoré nebolo zrušené, respektíve kde nedošlo k zastaveniu exekučného konania do času podania návrhu na zmenu exekútora (rok 2010), resp. do vydania rozhodnutia súdu, ktorým návrhu na zmenu exekútora vyhovel.

Účastníci sa nedostavili na nariadené pojednávanie, odporca súhlasil, aby súd konal aj v jeho neprítomnosti. Navrhovateľ svoju neúčast' zákonným spôsobom (§ 119 OSP) neospravedlnil. Návrh na zrušenie pojednávania zaslal súdu elektronicky avšak bez zaručeného elektronického podpisu. V zákonom stanovenej lehote toto podanie písomne nedoplnil. Týmto svojimi konaniami sa účastníci ukrátili o možnosť vypočúť si na pojednávaní stanovisko súdu podľa § 118 ods. 2 OSP, teda stanovisko súdu, čo považuje vo veci za sporné, ktoré otázky vidí ako nepreukázané, a ktoré dôkazy v konaní vykoná, či nevykoná, aj keď ich účastníci navrhli. Účastníci konania boli poučení o povinnosti označiť a predložiť dôkazy a skutočnosti najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada (§ 120 ods. 4 OSP). Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania, bez ohľadu na jeho procesné postavenie.

Súd preto žalobný návrh na základe vyššie uvedených skutkových zistení a s poukazom na citované právne predpisy ako nepreukázaný, ale aj čo do vzniku škody nedôvodný zamietol, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 OSP. Odporca bol v konaní v plnom rozsahu úspešný. Mal by právo na náhradu trov konania, ktoré aj vo svojom vyjadrení k žalobným návrhom uplatnil, ale zo spisu súd nezistil žiadne trovy, ktoré by mali odporcovi vzniknúť, preto vyslovil, že odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, dvojmo.

Odvolaie voči rozsudku musí obsahovať tieto náležitosti:

- z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje a musí byť podpísané a datované,
- v odvolaní je potrebné uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha,
- odvolanie podlieha súdnemu poplatku v rovnakej výške ako sa platí súdny poplatok za návrh.

Odvolaie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.